

Opleidingsvisie Atletiekunie

Inleiding

De Atletiekunie is een Olympische sportbond met de ambitie om op het hoogste internationale niveau te strijden om medailles. Om te zorgen voor voldoende deelnemers op dit internationale toneel, is het belangrijk op breedtesportniveau een brede basis te hebben. Een groot aantal jeugdathleten dus. Deze talenten moeten vervolgens doorstromen naar onze speciale programma's om daarmee uiteindelijk het acteren op topniveau te garanderen en handhaven.

Naast de focus op de ontwikkeling van talent naar topatleet, hebben wij ook veel aandacht voor de sportbeoefening van recreanten. Van het leveren van prestaties tot en met het plezier in bewegen en de beoefening van sport als sociale activiteit.

Voor zowel top- als breedtesporters en alles daartussenin heeft de Atletiekunie een rol te vervullen in de opleiding van voldoende goede trainers, het technisch kader. Wij moeten de voorwaarden creëren waarbinnen trainers zich optimaal kunnen ontwikkelen. Dat betekent natuurlijk uitstekende opleidingen bieden, maar ook het organiseren van kaderdagen, training on the job, het maken van nieuwsbrieven en voorbeeldcontracten, het informeren over wet- en regelgeving en nog veel meer. Om onze rol nog beter te kunnen vervullen, hebben wij in 2011 ons hele opleidingsaanbod onder de loep genomen. Na verschillende onderzoeken en diverse aanpassingen is nu een nieuwe visie op opleiden geformuleerd.

Opleidingsvisie

Voor iedere atleet een bekwame trainer, dat is het doel. Bij bepaling van dit doel spelen onderstaande uitgangspunten een rol:

Kwalificatiestructuur Sport (KSS)

In opdracht van het ministerie van VWS is een kwalificatiestructuur voor sportleiders ontwikkeld. Deze KSS biedt de mogelijkheid om sportopleidingen in Nederland op efficiëntere wijze te organiseren en samenwerking tussen opleidingsinstituten eenvoudiger maken. Daarnaast zorgt het voor duidelijkheid voor zowel deelnemers als voor verenigingen als het gaat om niveau en kwaliteit van sportopleidingen.

Ons opleidingsaanbod is ontwikkeld binnen de kaders van de KSS en voldoet daarmee aan de richtlijnen die voor subsidiëring en kwaliteitsborging vanuit NOC*NSF worden gesteld.

Long Term Athlete Development (LTAD)

Naast de KSS wordt in de ontwikkeling van trainersopleidingen ook aansluiting gezocht bij het LTAD-model. Daarmee wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de aard van de sportbeoefening per leeftijdscategorie, en de noodzakelijke kennis en vaardigheden die trainers binnen deze categorieën moeten hebben.

Laagdrempelig

De (bonds-)opleiding van min of meer vrijwillige trainers die actief worden op verenigingsniveau, vertoont vanwege de KSS weliswaar overeenkomsten met opleidingen in het beroepsonderwijs, maar kan daaraan niet gelijkgesteld worden. Gelet op de hoge doorloopsnelheid van trainers en de geringe vergoeding is het zaak een verenigingstrainer in eerste instantie 'slechts' op te leiden voor het niveau waarop hij geacht wordt te gaan functioneren. Een basisopleiding dus. Naarmate trainers langer actief blijven, ontstaat automatisch de behoefte om kennis en vaardigheden aan te vullen door middel van bijscholingen en vervolgoopleidingen.

Inhoudelijk aspect

Een opleiding is in eerste instantie gericht op het aanleren van trainingsvaardigheden, attitude en kennis in brede zin. In dat verband is het van belang dat wij niet kiezen voor één zaligmakende methode, noch in trainingsaanpak noch in techniek van de verschillende atletiekdisciplines. Ofwel: meerdere opvattingen kunnen naast elkaar worden aangeboden. Iedere trainer zal uit alle verschillende zienswijzen een keuze moeten maken die het best past bij de individuen binnen zijn trainingsgroep.

Uit het bovenstaande volgt dat in principe iedere wetenschappelijk onderbouwde opvatting of benadering onderwerp van scholing of bijscholing kan zijn. Om de basisopleidingen toegankelijk te houden wordt vaak gekozen voor één opvatting, waarbij verwezen wordt naar de andere opvattingen.

Onderwijskundig

De Atletiekunie leidt trainers op binnen de KSS. Binnen die structuur worden op vijf kwalificatieniveaus competenties beschreven, waarover een trainer moet beschikken om de kerntaken te kunnen uitvoeren. Ons uitgangspunt is dat je competenties het best ontwikkelt in een authentieke context: de trainingspraktijk. Een cursist gaat in zijn eigen omgeving onder leiding/met begeleiding van een praktijkbegeleider aan de slag (praktijkgestuurd leren). Daar doet hij leerervaringen op, maar loopt hij ook tegen zaken aan die leervragen oproepen. Met name praktijkbegeleiders en leercoaches spelen hierbij een belangrijke rol, zij zetten de cursist aan tot reflectie. Een cursist ontwikkelt op die manier een kritisch, lerende houding.

Workshops maken onderdeel uit van onze opleidingen. Basis hiervan vormen de leerervaringen en leervragen van de cursisten. Tijdens de workshops wordt gebruik gemaakt van activerende didactiek. Hierdoor wordt niet alleen aandacht besteed aan de leeractiviteiten 'Onthouden' en 'Begrijpen', maar ook aan 'Integreren' en 'Toepassen'. Bovendien bevordert activerende didactiek de kritisch, lerende houding van de cursisten.

Regierol

Kaderontwikkeling is mogelijk op verschillende manieren. Naast de opleidingen Sport en Bewegen in het regulier beroepsonderwijs zijn met name in de loopsport veel partijen actief in de opleiding, instructie en begeleiding van loopsporters. Ons streven is binnen al deze opleidingsmogelijkheden een regierol te vervullen, met als doel zo veel mogelijk trainers te certificeren.

Opleidingen door Atletiekunie en verenigingen

Van oudsher ontwikkelen wij een eigen pakket aan opleidingen en bijscholingen. Enerzijds wordt dit aanbod vanuit ons bondsbureau georganiseerd aangeboden (compleet met afsluitende Proeve(n) van Bekwaamheid), anderzijds kunnen verenigingen zelf, intern, cursisten opleiden (al dan niet met een door ons erkende opleider en door ons ontwikkeld materiaal). Ook deze laatste groep kan er voor kiezen Proeven van Bekwaamheid bij ons af te leggen.

Aanbod vanuit beroepsonderwijs

Naast de bondsopleidingen is een deel van het technisch kader afkomstig uit het beroepsonderwijs, met name vanuit de opleidingen aan het CIOS en de MBO-opleidingen voor Sport & Bewegen. Waar mogelijk worden met deze opleidingsinstituten afspraken gemaakt over afstemming van lesinhoud, examinering en erkenning van competenties en diploma's.

Particulier en commercieel initiatief

Met de grote toename van het aantal actieve loopsporters heeft ook het aantal bedrijven dat producten en diensten in de loopsport aanbiedt een vlucht genomen. Enkele daarvan bieden ook opleidingen en bijscholingen voor trainers. Zij zorgen daarmee voor een goede aanvulling op het aanbod dat wij verzorgen. Ook met deze aanbieders willen wij afspraken maken over erkenning en certificering van het aanbod. Daarmee komen ook cursisten van deze bedrijven in aanmerking voor het afleggen van Proeven van Bekwaamheid of het toekennen van benodigde licentiepunten voor verlenging van de trainerslicentie.